" Η ανάληψη από τις επιχειρήσεις κινδύνων και οι ανάγκες για αυξημένη πληροφόρηση "

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
Πρέβεζα , 03/06/2015

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΝΤΟΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΠΑ.ΠΕΙ.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- Παρέχεται μέσω των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων και αποσκοπεί στο να παράσχει στους χρήστες, κυρίως αναλυτές και επενδυτές, όλες εκείνες τις αναγκαίες πληροφορίες για τη λήψη έλλογων οικονομικών αποφάσεων.
- Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι πληροφορίες που προβλέπονται μέσω των Σημειώσεων (notes).
- Από όλες τις πληροφορίες, εκείνες που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στις αξιολογήσεις είναι αυτές που έχουν σχέση με την ανάληψη και διαχείριση κινδύνων.

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- Πιστωτικός
- Συναλλαγματικός
- Επιτοκιακός
- Εμπορευμάτων

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (Credit risk)

Πρόκειται για τον κίνδυνο που προέρχεται από την αδυναμία ή και την απροθυμία των πελατών και χρεωστών μας να μας επιστρέψουν τα χρήματα που μας οφείλουν.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (FX Risk)

Πρόκειται για τον κίνδυνο που προέρχεται από ανοικτές συναλλαγματικές θέσεις (positions) που διατηρούν οι επιχειρήσεις.

ΑΝΟΙΚΤΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ (Open fx position)

Ανοικτή συναλλαγματική θέση υφίσταται όταν υπάρχει διαφορά μεταξύ απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ένα **συγκεκριμένο** νόμισμα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

- Αν E > Y, λέμε ότι έχουμε θετική συναλλαγματική θέση ή ότι είμαστε *long* ή ότι έχουμε υπερ-αγορές στο συγκεκριμένο νόμισμα.
- Αν E < Y, λέμε ότι έχουμε αρνητική συναλλαγματική θέση ή ότι είμαστε *short* ή ότι έχουμε υπερ-πωλήσεις στο συγκεκριμένο νόμισμα.
- Αν E = Y, λέμε ότι έχουμε εξισωμένη συναλλαγματική θέση ή ότι είμαστε *square* στο συγκεκριμένο νόμισμα.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

- Αν Ε > Υ, θα υποστούμε ζημίες από υποτίμηση του ξένου νομίσματος, γιατί θα μειωθεί σε όρους τοπικού νομίσματος η αξία των απαιτήσεών μας.
- Αν Ε < Υ, θα υποστούμε ζημίες από ανατίμηση του ξένου νομίσματος, γιατί θα οφείλουμε περισσότερα σε όρους τοπικού νομίσματος.
- Αν Ε = Υ, οποιαδήποτε αρνητική επίδραση στη μία πλευρά του ισολογισμού θα έχει ίση θετική επίδραση στην άλλη πλευρά.

ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (Interest rate risk)

Προκύπτει από:

α. τη διαφορά (θετική ή αρνητική) στο χρόνο επανατιμολόγησης (χρονική αναντιστοιχία-time mismatch) μεταξύ των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων,

β. την κατεύθυνση μεταβολής των επιτοκίων (αύξηση ή μείωση).

ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Στοιχεία με σταθερά επιτόκια

κίνδυνος μεταβολής
της εύλογης αξίας

αύξηση επιτοκίου

μείωση
εύλογης αξίας

Υ Ε

μείωση επιτοκίου

αύξηση
εύλογης αξίας

Υ Ε

Ζημία

Κέρδος

Στοιχεία με μεταβαλλόμενα επιτόκια

κίνδυνος μεταβολής
των μελλοντικών ταμειακών ροών

αύξηση επιτοκίου

Υ Ε

μείωση επιτοκίου

Υ Ε

βελτίωση
ταμειακών ροών

μείωση
ταμειακών ροών

Ε = Ενεργητικό
Υ = Υποχρεώσεις

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Στην περίπτωση τοκοφόρων στοιχείων με σταθερό επιτόκιο, προκαλούνται κέρδη ή ζημίες που αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως.

Στην περίπτωση τοκοφόρων στοιχείων με μεταβαλλόμενο επιτόκιο προκαλείται αύξηση ή μείωση των καθαρών ταμειακών ροών, επηρεάζοντας έμμεσα τα αποτελέσματα. Στην περίπτωση της μείωσης, ο κίνδυνος αυτός λέγεται «κίνδυνος επανεπένδυσης» (reinvestment risk) στην πλευρά του ενεργητικού ή «κίνδυνος επαναχρηματοδότησης» (refinancing risk) στην πλευρά των υποχρεώσεων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

- Κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που συνδέονται με σταθερά επιτόκια, λόγω μεταβολής των επιτοκίων
- Κίνδυνος μεταβολής των μελλοντικών ταμειακών ροών από στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που συνδέονται με μεταβαλλόμενα επιτόκια

ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

α. με προληπτικά μέτρα

Χρησιμοποιούνται στην περίπτωση της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, π.χ. λεπτομερής έλεγχος του δανειζόμενου, καθορισμός επιπέδων ανάληψης κινδύνου, λήψη εμπράγματων και μη ασφαλειών (ενεχύρων, υποθηκων κλπ).

β. με φυσική αντιστάθμιση, δημιουργώντας δηλ. μια αντίθετη θέση. Αν π.χ. προβλέπεται ότι θα έχω θετικές ροές σε δολάρια δανείζομαι όχι σε ευρώ αλλά σε δολάρια.

γ. με τεχνική αντιστάθμιση, δηλ. με τη χρήση παραγώγων.

IFRS 7: Πρόσθετες πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα

Υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να παρέχουν μέσω των οικονομικών τους καταστάσεων πληροφορίες που να βοηθούν τους χρήστες να εκτιμούν:

α. τη σημασία των χρηματοοικονομικών μέσων στη διαμόρφωση της χρηματοοικονομικής τους θέσης και των επιδόσεών τους,

β. τη φύση και την έκταση των κινδύνων που εκπορεύονται από θέσεις σε χρηματοοικονομικά μέσα που οι οικονομικές οντότητες είχαν τόσο κατά τη διάρκεια όσο και στο τέλος της επισκοπούμενης περιόδου, καθώς και το πώς οι οντότητες διαχειρίζονται τους κινδύνους αυτούς.

IFRS 7: Πρόσθετες πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Το IFRS 7 εφαρμόζεται τόσο σε χρηματοοικονομικά μέσα που έχουν αναγνωριστεί, όσο και σ' αυτά που δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη.

αναγνωρισμένα

στο πεδίο εφαρμογής του IFRS 9

μη αναγνωρισμένα

περιλαμβάνονται ορισμένα που, ενώ είναι εκτός πεδίου εφαρμογής του IFRS 9, είναι εντός του πεδίου εφαρμογής του IFRS 7

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το IFRS7 απαιτεί από τις επιχειρήσεις να δίνουν λεπτομερείς οδηγίες για τη φύση και την έκταση των κινδύνων που έχουν αναλάβει, καθώς και το πώς διαχειρίζονται τους κινδύνους αυτούς.